

7DE ZITTING. — 19 DECEMBER.

Mededeeling van ingekomen stukken.

7de ZITTING.

ZITTING VAN MAANDAG 19 DECEMBER.

(GEOPEND TEN 2 URE.)

Mededeeling der benoeming van Commissien van Rapporteurs over verschillende wets-ontwerpen. — Ingekomen: 1°. berigt van een lid dat verhinderd wordt de zitting bij te wonen; 2°. boekwerk; 3°. wets-ontwerpen. — Aanneming van de wets-ontwerpen: 1°. tot onteigening van een perceel ten behoeve van het dempen der sloot langs de Schelpenlaan te 's Gravenhage; 2°. tot onteigening van perceelen ten behoeve van de verbreding der Hoenderstraat te Maastricht; 3°. tot onteigening van perceelen ten behoeve van den spoorweg van Groningen naar Winschoten; 4°. tot wijziging van de begrooting der Algemeene Landsdrukkerij, dienst 1863; 5°. tot vaststelling der begrooting voor de gestichten te Ommerschans en te Veenhuizen, dienst 1865; 6°. tot verandering der grensscheiding tusschen de gemeenten St. Oedenrode en Schijndel. — Verslagen uitgebragt over onderscheidene wets-ontwerpen; bepaling van den dag der beraadslaging. — Verslagen uitgebragt door de Commissie voor de Verzoekschriften.

Voorzitter: de heer **Phillipse**.

Tegenwoordig, met den Voorzitter, 29 leden, te weten de heeren:

van Heeckeren van Wassenaer, van Nispen van Pannerden, Taets van Amerongen, van Swinderen, Schimmelpenninck van der Oije, Blankenheym, Smit, van Aylva van Pallandt, de Vos van Steenwijk, Messchert van Vollenhoven, Michiels van Kessenich, Bosch van Drakestein, van Rhemen van Rhemenshuizen, van der Heim van Duyvendijke, Cost Jordens, van Meeuwen, van Vollenhoven, Boreel van Hogelanden, Viruly, Tonckens, van der Lek de Clercq, van Sasse van Ysselt, Hartsen, Fransen van de Putte, Hengst, Cremers, van Andringa de Kempenaer en van Eysinga;

en de heer Minister van Binnenlandsche Zaken.

De notulen van het verhandelde in de vorige zitting worden gelezen en goedgekeurd.

De **Voorzitter** deelt mede:

A. dat door de afdeelingen zijn benoemd tot rapporteurs over de navolgende wets-ontwerpen:

voor hoofdstuk I der Staatsbegrooting voor 1865, de heeren Tonckens, Cremers, van Aylva van Pallandt en van Beeck Vollenhoven;

voor hoofdstuk II, de heeren Tonckens, de Vos van Steenwijk, van Aylva van Pallandt en van Beeck Vollenhoven;

voor hoofdstuk III A, de heeren Tonckens, Schimmelpenninck van der Oije, van Aylva van Pallandt en van Beeck Vollenhoven;

voor de hoofdstukken IIIB en IVB de heeren Tonckens, Cremers, van Meeuwen en Viruly;

voor hoofdstuk IV A de heeren Tonckens, Nobel, van Meeuwen en Viruly;

voor hoofdstuk V de heeren Joost van Vollenhoven, van Rhemen van Rhemenshuizen, van Meeuwen en van Swinderen;

voor het wets-ontwerp tot vaststelling der begrooting van uitgaven voor den aanleg van Staatsspoorwegen, dienst 1865, de heeren: Joost van Vollenhoven, van Rhemen van Rhemenshuizen, van Andringa de Kempenaer en van Swinderen;

voor die tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren voor 1865, en tot wijziging van hoofdstuk III A der Staatsbegrooting voor 1863, de heeren van Sasse van Ysselt, van der Lek de Clercq, Taets van Amerongen en van Heeckeren van Wassenaer.

B. dat zijn ingekomen:

1°. een berigt van den heer van Beeck Vollenhoven, dat hij door ernstige ongesteldheid van een zijner huisgenooten belet wordt deze vergadering bij te wonen.

Dit berigt wordt voor kennisgeving aangenomen.

2°. een werkje, getiteld: Open brief aan doctor Cappel, Luthersch predikant te Londen enz., door Jan Valk te Rotterdam.

Dit werkje zal worden geplaatst in de boekery der Kamer.

3°. van de Tweede Kamer der Staten-Generaal het door haar aangenomen wets-ontwerp tot vaststelling van hoofdstuk VIII der Staatsbegrooting voor 1865.

Dit wets-ontwerp zal naar de afdeelingen worden verzonden.

Aan de orde is de behandeling over de navolgende wets-ontwerpen:

I. Het WETS-ONTWERP TOT ONTEIGENING VAN EEN PERCEEL TEN BEHOEVE VAN HET DEMPEN VAN EENE SLOOT LANGS DE SCHELPENLAAAN TE 'S GRAVENHAGE.

II. Het WETS-ONTWERP TOT ONTEIGENING VAN PERCEELLEN TEN BEHOEVE VAN DE VERBREEDING DER HOENDERSTRAAT TE MAASTRICHT.

III. Het WETS-ONTWERP TOT ONTEIGENING VAN PERCEELLEN TEN BEHOEVE VAN EEN SPOORWEG VAN GRONINGEN NAAR WINSCHOTEN.

IV. Het WETS-ONTWERP TOT WIJZIGING VAN DE BEGROOTING DER ALGEMEENE LANDSDRUKKERIJ, DIENST 1863.

V. Het WETS-ONTWERP TOT VASTSTELLING DER BEGROOTING VOOR DE GESTICHTEN TE OMMERSCHANS EN TE VEENHUIZEN VOOR DE DIENST VAN 1865.

VI. Het WETS-ONTWERP TOT VERANDERING DER GRENSSCHEIDING TUSSEN DE GEMEENTEN ST. OEDENRODE EN SCHIJNDEL.

Deze wets-ontwerpen worden achtereenvolgens zonder beraadslaging met algemeene (29) stemmen aangenomen.

De **Voorzitter** deelt nog mede dat de Commissien van Rapporteurs gereed zijn met hare *Verslagen* over de navolgende wets-ontwerpen:

tot wijziging van hoofdstuk III A der Staatsbegrooting voor 1863;

tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het Pensioenfonds voor Burgerlijke Ambtenaren over 1865;
tot onteigening van perceelen ten behoeve van den aanleg van een voedingskanaal van de Maas naar de Zuid-Willemsvaart.

Deze stukken zullen gedrukt en rondgedeeld en de openbare beraadslagingen over de wets-ontwerpen gehouden worden op Woensdag, den 21sten dezer, des namiddags ten 2 ure.

De Commissie voor de Verzoekschriften brengt de navolgende verslagen uit:

De heer **Hengst**, *Voorzitter der Commissie*:

I. In handen van uwe Commissie zijn gesteld de volgende adressen, betrekking hebbende op de bestaande inrigting van het notariaat:

1°. De heer Wilhelmus Antonius van Bijlert, notaris te Rotterdam, vestigt de aandacht op den tegenwoordigen toestand van het notariaat, hetwelk naar zijne meening hier te lande in een staat van diep verval verkeert. De reden daarvan moet gezocht worden in de wet op het notarisambt van 9 Julij 1842 (*Staatsblad* n°. 20). Daarin wordt geenen waarborg voor zedelijkheid en kunde voor den aspirant-notaris en den notaris gevonden; evenmin aan dezen in zijne betrekking een voldoende middel van bestaan gewaarborgd. Naar zijne opvatting is er gebrek aan voldoende opleiding van de aspirant-notarissen; de noodige kunde voor hen is op eene onvoldoende wijze verzekerd; er is gebrek aan toezigt op zijn gedrag; er bestaat volslagen gebrek aan toezigt op de notarissen. Behalve de aangevoerde oorzaken van verval strekt, naar zijn oordeel, de uitvoering der wet door de Regering daaraan gegeven tot verergering van den bestaanden toestand, door het getal notarissen alleen op grond van toegenomen bevolking te vermeerderen.

De adressant is van gevoelen dat eene nieuwe inrigting van het notariaat moet voorafgaan alvorens de regeling van onderscheidene wetten, met het notariaat in verband staande, daargesteld worden; immers een goed ingerigt notariaat zou door arrondissements-vergaderingen van notarissen uitstekende diensten bij het samenstellen dier wetten kunnen bewijzen.

Het adres komt neêr op het verzoek: de Regering uit te noodigen een wetsvoorstel tot eene nieuwe inrigting van het notariaat te doen; inmiddels tot geene vermeerdering van het aantal notarissen over te gaan; en, waar eene onnoodige vermeerdering plaats vond, door het onvervuld laten van vacatures het getal notarissen te verminderen, in elk geval geen notarissen te benoemen; tenzij de behoefte hieraan gebleken is.

2°. De heer Willem Hendrik van Meukeren, notaris te Rotterdam, legt bij een adres een afschrift over van een verzoekschrift door hem aan Z. M. den Koning ingediend, waarbij hij opkomt tegen de ongunstige beoordeeling van het notariaat en de wet van 1842 (*Staatsblad* n°. 20), door den heer Bijlert, notaris te Rotterdam, uitgesproken. Naar de beschouwing van den adressant verkeert het notariaat niet in een staat van verval, veel minder in een staat van diep verval. Door de aanneming der wet van 1842 is het notariaat geplaatst op nog hooger trap dan vóór die invoering; er bestaat geene demoraliserende concurrentie tusschen de notarissen, die hen zou nopen om, door geld- of eerezucht gedreven, tot kunstmiddelen de toevlugt te nemen; hij meent voor de waardigheid van zijn ambt tegen zoodanige uitdrukkingen te moeten opkomen. Wanneer de adressant de vroegere wetgeving op dat stuk met de thans bestaande vergelijkt, dan zijn er vele verbeteringen in het leven geroepen, en is de toestand van het notariaat, in vergelijking met andere landen van Europa, waar die vroegere wetgeving nog in werking of in beginsel één is met de thans vigerende organieke wetgeving, hier gunstig te noemen. Het toezigt op de notarissen bij de tegenwoordige wet is uit alle oogpunten te verdedigen; terwijl het afnemen van het examen, bij de tegenwoordige wet aan de provinciale gerechtshoven opgedragen, verreweg te verkiezen is boven de opdracht aan de kamers van notarissen tevens worden de waarborgen van de zedelijkheid en braafheid der notarissen en aspiranten voldoende in de wet van 1842 gevonden. Omtrent de examina van candidaat-notarissen zou eene verbetering kunnen aangebragt worden; maar hij verlangt niet het middel van herstel door den heer Bijlert aangegeven. Zeer wenschelijk zou hij het beschouwen, indien eene wetsbepaling of administrative maatregel in het leven geroepen wierd, waarbij men, om tot notaris te kunnen bevorderd worden, door een certificaat, afgegeven door eene regterlijke of burgerlijke autoriteit op verklaring van notarissen, moet doen blijken dat men gedurende de laatste drie jaren als eerste klerk onafgebroken op een notariskantoor was werkzaam geweest.

Verder zou het naar zijne beschouwing wenschelijk zijn, niet het getal notarissen tot aan de uiterste grens van het maximum uit te breiden.

De adressant onderwerpt deze beschouwingen, meer uitvoerig ontwikkeld in het adres aan Z. M. den Koning, aan uwe Vergadering, met verzoek om na kennisneming daarvan in dezen zoodanig te handelen als men zal vermeenen te behooren.

3°. Het Hoofdbestuur der Broederschap van Candidaat-notarissen in Nederland komt op in een adres tegen het bezwaar van den heer notaris Bylert te Rotterdam, als zou de staat van diep verval van het notariaat voor een deel zijn toe te schrijven aan gemis van voldoende waarborgen voor de kunde van den candidaat-notaris, en gebrek aan toezigt op zijn gedrag. Door het overleggen van een verslag der handelingen gedurende het afgelopen jaar, alsmede door eene aanwijzing van hetgeen tot bevordering van kunde gedaan wordt, meent het Hoofdbestuur het bewijs te hebben geleverd, dat het bezwaar van den heer notaris Bylert niet vrij is van overdrijving, althans wat de leden der Broederschap betreft. Dat wel is waar de wet tot eene opmerking, wat gebrek aan toezigt op het gedrag der candidaat-notarissen betreft, aanleiding geeft, doch in dat gebrekkig toezigt is te gemoet gekomen door de Broederschap, waarvan het lidmaatschap wordt verloren door eene onwaardig-verklaring, waartoe zeer zeker voor het geval van een zedeloos, oneerlijk gedrag wordt overgegaan.

Adressanten verzoekt overigens om aan het adres van den heer van Bylert, waar hij eene nieuwe inrigting van het notariaat verlangt, dat gevolg te geven als men zal vermeenen te behooren, doch wat de overige punten daarvan aangaat, daaraan geene betekenis te hechten.

Daar deze adressen een onderwerp betreffen, dat bij de behandeling van het hoofdstuk IV A der Staatsbegroting voor 1865 in aanmerking kan komen, heeft uwe Commissie de eer voor te stellen, deze verzoekschriften met de daarbij gevoegde stukken ter griffie neder te leggen.

II. In handen uwer Commissie voor de Verzoekschriften is gesteld een adres van den heer Petrus Regout, fabrikant te Maastricht, inhoudende bezwaren tegen het wets-ontwerp tot onteigening van perceelen ten behoeve van den aanleg van een voedingskanaal van Maastricht naar de Zuid-Willemsvaart. Tevens is daarbij overgelegd eene gelithographieerde situatie-kaart van het terrein langs den teen van het glacis der vesting Maastricht.

Volgens beweren van den adressant zouden, met het voedingskanaal in eene meer rechte lijn door te trekken, bijna uitsluitend rijksgonden doorsneden worden, terwijl volgens de rigting, door de Regering aangenomen, negen perceelen gronds, door particulieren bezeten, moeten onteigend worden, en die rigting bijna honderd vijf en twintig ullen langer is; door een en ander zou eene besparing kunnen ontstaan van ongeveer vijftig duizend gulden. Bovendien, door de rigting door den adressant aangegeven worden vruchtbare gronden in de nabijheid der stad behouden, welke tevens dienstbaar kunnen zijn voor zijne uitgebreide etablissementen.

Het belang van den Staat, van landbouw en industrie verzetten zich dus tegen de rigting, die de Regering aan het voedingskanaal wil geven. Om die reden verzoekt adressant bovengenoemd wets-ontwerp tot onteigening niet goed te keuren.

Uwe Commissie heeft de eer voor te stellen, dit adres met de daarbij gevoegde stukken ter griffie neder te leggen ter inzage der leden.

De Vergadering vereenigt zich achtereenvolgens met de voorgestelde conclusien.

De Vergadering wordt daarna gescheiden.